

AP 1 FREMSTILLINGSPRIS PÅ KORN

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Dobbelt kindhest til dansk planteproduktion med regnfuldt efterår 2017 og tørke i 2018.

Dansk planteproduktion fik i høst 2018 en "dobbelt kindhest". Den første lussing faldt i efteråret 2017, hvor det våde efterår forhindrede etablering af en stor del af det forventede areal med vinterafgrøderne til 2018, hvilket medførte etablering af et større areal med vårafgrøder med mindre forventet udbytte i foråret 2018. Den næste "kindhest" blev uddelt i løbet af 2018 i form af den langvarige tørke, som resulterede i udbytter under det forventede. Som resultat af de lave udbytter blev fremstillingspriserne på korn i 2018 væsentligt over niveauet i 2017.

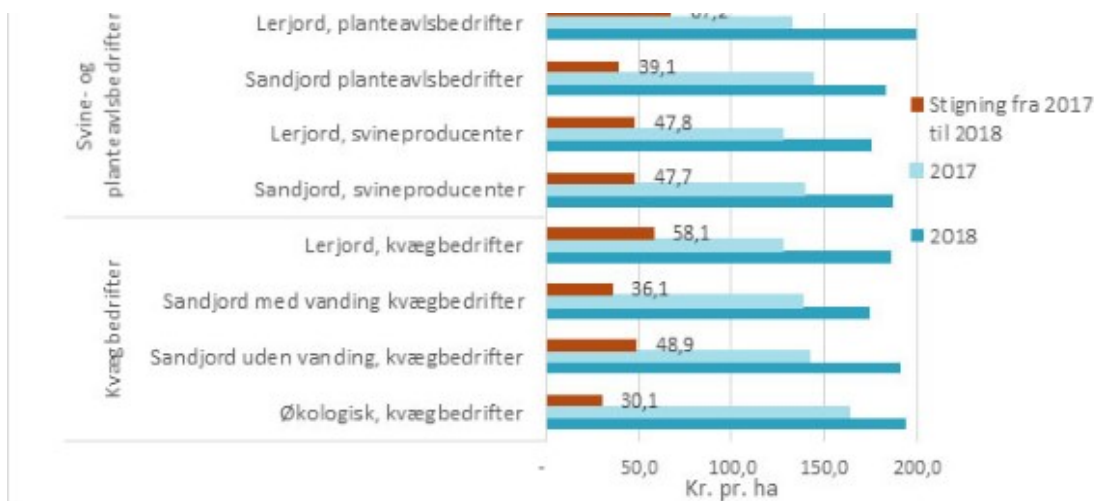
Fremstillingsprisen på korn er beregnet som krav til kornindtægt, for at resultat for driftsgrenen salgsafgrøder er 0. Fremstillingsprisen på korn udregnes derfor som de samlede omkostninger i driftsgrenen salgsafgrøder, reduceret med indtægterne fra salg af afgrøderne frø, ærter og raps, og herefter fordelt ud på det samlede kornudbytte. Derved fås omkostningerne pr. hkg korn, som altså er påvirket af resultatet af dyrkningen af raps, ærter og frøafgrøder. En god høst og/eller gode priser på raps, ærter og frø kan således reducere fremstillingsprisen på korn.

Som følge af de lave udbytter i 2018 er der derfor færre hkg korn at fordele omkostningerne ud på, og fremstillingspriserne bliver højere end ved normalt udbytniveau. Omkostningerne ved dyrkning af salgsafgrøder er faldet i 2018 i forhold til 2017, men slet ikke nok til at kunne kompensere for de lavere udbytter.

I figur 1 ses fremstillingspriserne i henholdsvis 2017 og 2018 og stigningen fra 2017 til 2018 indenfor de forskellige bedriftstyper. Generelt ser vi stigninger i intervallet fra 30 til knap 70 kr. pr. hkg, hvor økologisk produceret korn og korn på sandjord med vanding har de laveste stigninger på grund af et knap så stort fald i udbytterne.

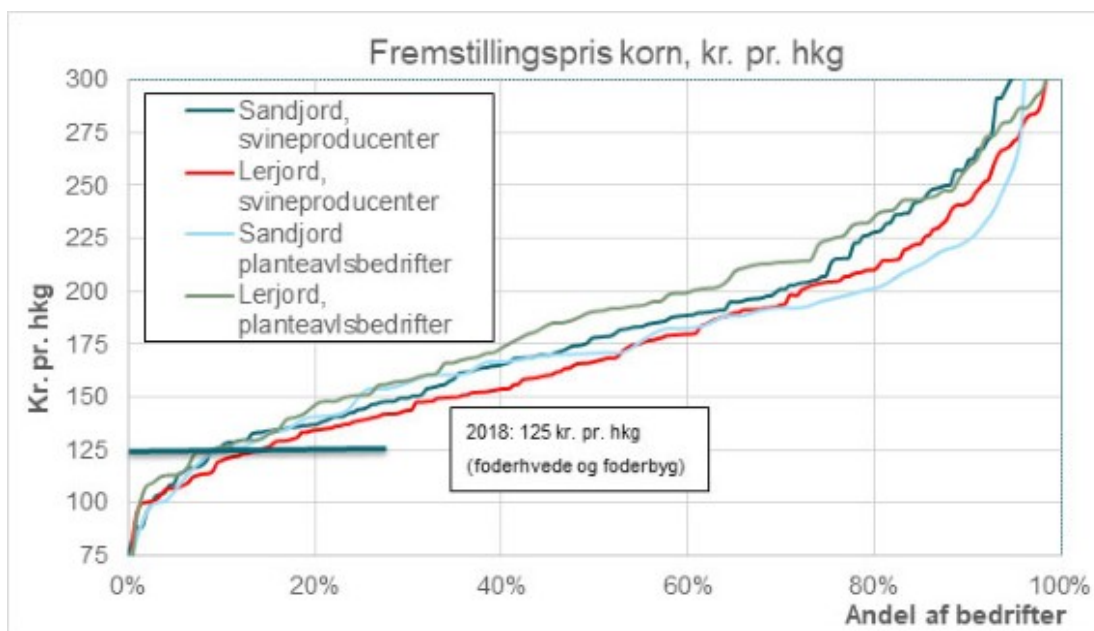
Fremstillingspriser på korn

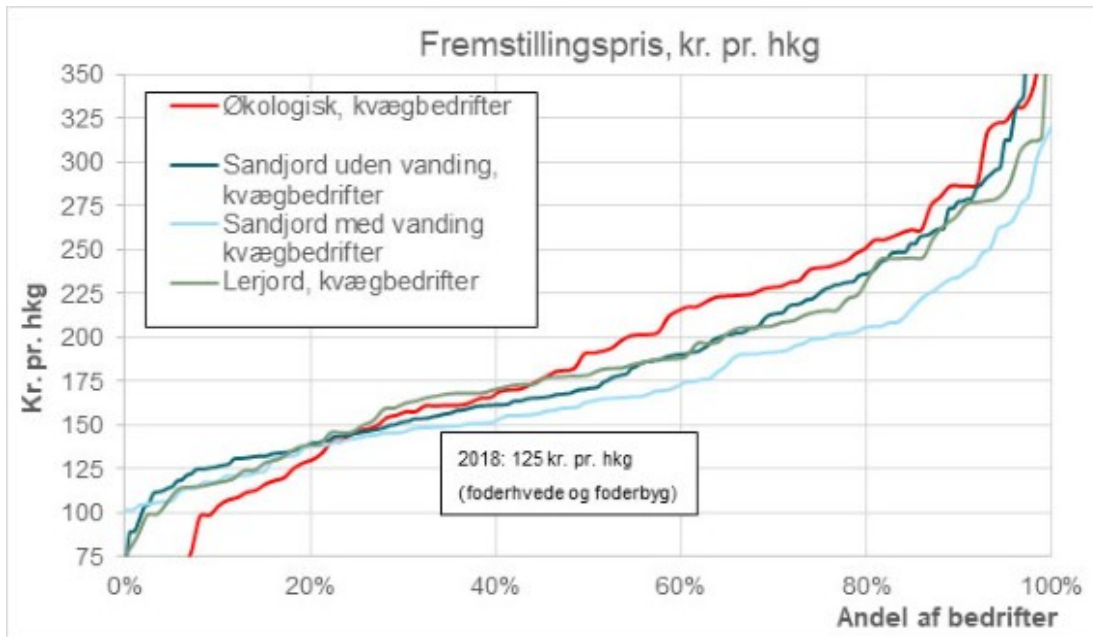
Figur 1. Gennemsnitlige fremstillingspriser på korn i 2017 og 2018 fordelt på jordtype og bedriftstyper

Figur 2 viser spredningen i fremstillingspriserne på korn på svine- og planteavlsbedrifter opdelt på lerjord og sandjord. Bedrifterne med overvejende svineproduktion klarer sig en smule bedre end bedrifterne med overvejende planteproduktion. For kvægbedrifterne med produktion af korn ser vi i figur 3, at økologisk kornproduktion er faldet til et niveau kun en smule over fremstillingspriserne på konventionelt dyrket sandjord. Vi ser også, at fremstillingspriserne på sandjord med vanding er de laveste blandt kvægbedrifterne. Begge dele skyldes de nævnte relativt lave udbyttefald i sidste års tørke i forhold til de øvrige bedriftstyper. For alle bedriftstyper og jordboniteter gælder det, at over 80 pct. af bedrifterne ikke kunne producere kornet til den gennemsnitlige markedspris i 2018. Sammenlignes der med markedsprisen i sidste halvdel af året (omkring 140 kr. pr. hkg.), ser det lidt bedre ud.

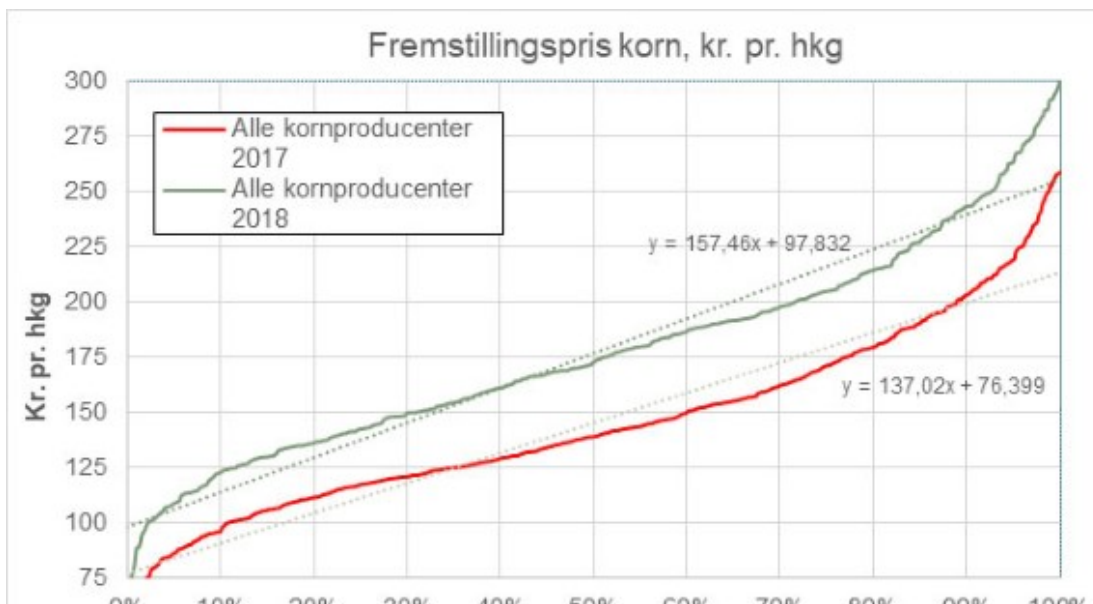
Figur 2. Spredningen i fremstillingsprisen på korn fordelt på jordtype og bedriftstyperne

planteproduktion og svineproduktion

Figur 3. Spredningen i fremstillingsprisen på korn fordelt på lerjord og sandjord med og uden vanding på bedrifter med mælkeproduktion

Figur 4 viser spredningen og niveauet for fremstillingspriserne i 2017 og 2018. Der er en tydelig afstand mellem 2017 og 2018, og spredningen er størst i 2018. De indsatte tendenslinjer og formler for spredningen indikerer dels en niveauforskell i priserne (97 vs. 76), dels en større spredning i 2018 end i 2017 (157 vs. 137). Det kan skyldes, at den ringe nedbør, der faldt i 2018, var meget skævt fordelt. Nogle områder fik en lav til rimelig mængde, og andre områder fik stort set ingen nedbør i vækstperioden.

Figur 4. Spredningen i fremstillingsprisen på korn for alle kornproducenter i 2018 sammenlignet med 2017. Tendenslinje og formel for tendenslinje vist